

**JAARLIJKSE ONTMOETING
VAN DE NOORD-EUROPESE JEZUÏETEN
WERKZAAM IN VOLKSMILIEU
BRUGGE 25-27 MAART 2011**

Van vrijdag 25 tot zondagmiddag 27 maart 2011 waren we met 15 medebroeders uit Brussel, Vlaanderen, Londen, Cergy - Pontoise bij Parijs en Portadown in Noord – Ierland te gast in het Jezuitenhuus INIGO te Brugge.

Elk jaar komen we samen om met elkaar te delen wat we “krijgen” van de mensen met wie we samenwerken en wier leven we delen in de volkswijken, in de gevangenis, enz... Hun zorgen, hun dagelijkse strijd, hun hoop en verlangens zijn met de jaren ook zowat de onze geworden. Recente samenkomsten vonden plaats in Rotterdam (2008), Londen (2009) en Berlijn (2010).

Dit jaar werden we ontvangen door de gemeenschap van Brugge. We leerden er de apostolische inzet van de gemeenschap en vooral van Tonny Cornoedus en Leo De Weerd kennen. Tonny en Leo zijn actief in de gevangenis en blijven mensen ook nà hun vrijlating dikwijls nog van heel nabij volgen.

Kevin O' Rourke, de coördinator van het apostolaat van de vier sj - provincies Ierland, Nederland, Engeland en Vlaanderen, was ook uitgenodigd. Kevin is in de Ierse provincie ook verantwoordelijk voor de vorming. Onze ontmoeting begon met enkele minuten stilte voor onze overleden Waalse medebroeder Jean Jadot.

“Tralies uit de weg”

De grootste pijn van mensen achter de tralies is het gevoel uitgesloten te worden. Niet meer te worden erkend als mannen en vrouwen waarvan het leven, ondanks datgene wat er fout is gelopen, toch nog toekomst heeft. Tonny Cornoedus en Leo De Weerd zijn beiden aalmoezeniers in de Brugse gevangenis. Zij hebben een aantal mensen uit een paar lokale parochies samengebracht en hen aangemoedigd om in het Penitentiair Complex van Brugge

te starten met het project "Tralies uit de weg". Het is de bedoeling dat "mensen van buiten" met gedetineerden in gesprek gaan en van gedachten wisselen rond allerlei diepmenselijke thema's (ouder of partner zijn, schuld, angst, vrijheid, verantwoordelijkheid respect, ...). Het project wil het pastoraal werk van de R.-K. gevangenisbezoekers vooral ondersteunen.

Marijke Deconinck ging tijdens de voormiddag uitgebreid in op de werking van "Tralies uit de weg", dat vorig jaar zijn tienjarig bestaan vierde. Een aantal vrijwilligers van buiten (5) en een aantal gedetineerden (5-7) vormen samen, onder leiding van een gespreksleider en in aanwezigheid van een

aanwezigheid van een aalmoezenier, één gespreksgroep. Zowel de vrijwilligers als de gedetineerden ontmoeten er elkaar op de eerste plaats als "medemens". De gelijkwaardigheid van mensen is het leidende principe van onze bijeenkomsten, aldus *Marijke*.

De werking van elke gespreksgroep omvat een cyclus van 6 bijeenkomsten van telkens twee uur. Deze vinden om de week of om

de 2 weken plaats in een afzonderlijke ruimte binnen de gevangenis, en buiten het rechtstreekse oog van het bewakingspersoneel.

Het gaat telkens om thema's die zowel gedetineerden als vrijwilligers aanbelangen en die zo een brug slaan tussen "buiten" en "binnen". Elk gespreksthema wordt ondersteund met concreet werkmateriaal (foto's, luisterlied, teksten, kunstwerk, enz.).

Marijke vertrouwde ons ook nog toe wat haar tot dit engagement had aangezet. Dit was onder meer het "Dagboek van de Vriendschap" van Egied van Broeckhoven, jezuïet-priester – arbeider die destijds te Brussel in een tragisch werkongeval om het leven is gekomen.

Tot slot verwees *Marijke* ook nog naar een tweede en nieuw project "Thuisfront" dat sinds kort ook van start ging. Hier proberen vrijwilligers de families en de vrienden van de gevangenen bij elkaar te brengen. Zes keer per jaar worden er vóór de gevangenis tenten opgesteld en daar kunnen families en vrienden van "de mensen van binnen" elkaar vinden rond een kop koffie of thee. Heel recent startte er ook buiten de gevangenis een gespreksreeks met familieleden van gevangenen.

Pit-Stop

Tonny zorgde voor de aflossing van *Marijke*. Hij vertelde ons over de "Pit-stop", een onthaalhuis voor mannen die uit de gevangenis zijn ontslagen. Negen mannen tussen 18 en 45 jaar vinden er een onderkomen. Hun verblijf kan van enkele dagen tot één jaar duren, naargelang er tijd nodig is om weer vaste voet te krijgen in het gewone leven.

De bewoners staan zelf in voor alle huishoudelijke taken. In de loop van de week worden zij opgevolgd door drie sociale werksters. Vrijwilligers dragen bij tot de goede gang van zaken,

bij voorbeeld in het onderhoud van het huis. Ook in de gemeenschap van de Korte Winkel is opvang van mensen in nood mogelijk, maar hier dan wel voor een beperkter aantal kandidaten.

't Roodhof

Na het bezoek aan de Pit – Stop en de rondleiding door Bernard Van Dorpe in de binnenstad, werden wij vergast op een lekker avondmaal in " 't Roodhof ". Dit is een restaurant, tevens klein hotel en geschikt voor seminaries, gelegen in Oostkamp, net buiten de stad. 't Roodhof biedt de mogelijkheid om aan mensen die het wegens diverse redenen op de gewone arbeidsmarkt moeilijk hebben, zich toch op een professionele manier te vormen zodat ze dankzij een aangepaste horeca opleiding gemakkelijker een job zouden vinden. Vijfentwintig arbeidskrachten worden hier door vijf geschoolde begeleiders gecoacht. De vereniging die dit restaurant heeft uitgedacht en uitgewerkt is ook lid van een projectgroep voor " sociale economie ". Die groep is in 1986 opgericht en leidt in totaal zo'n honderd werknemers op in diverse sectoren. Zo heeft men naast het sociaal restaurant nog een modelhoeve voor kinderen, een groentetuin, een dienst voor bosonderhoud, enz...

De zending van de jezuïeten in volksmilieu

Zondagmorgen hadden we het over onze zending in de Sociëteit. Hugo Carmeliet schetste vooraf kort de geschiedenis van de priester-arbeiders. In 1970 verzocht de toenmalige generale overste Pater Pedro Arrupe enkele jezuïeten priesters - arbeiders om de zending van de Mission Ouvrière op Europees vlak te structureren. De eerste officiële benaming van onze groep luidde: "Mission Ouvrière Jésuite Nordique". De bedoeling was om alle priesters – arbeiders op Europees vlak bij elkaar te brengen. In de loop der jaren werden ook de jezuïeten die in volksbuurten en de gevangenen werkzaam zijn eveneens op die samenkomsten uitgenodigd. Wat ons bijeenbrengt is ons "samen-leven" met die mensen die door armoede en sociale uitsluiting getekend worden.

Een achttal jaren geleden ging men daarnaast, op initiatief van Pater Mark Rotsaert van start met de "sociale week". Dit is een driedaagse samenkomst op Europees niveau van de medebroeders werkzaam in onze sociale studien en onderzoekcentra EUROJESS, de leden van de JRS (Jesuit refugee Service) en de JEMP (Jésuites en Monde Populaire).

De laatste " Sociale Week " (Brussel 2010) herinnerde met kracht aan de specifieke zending van de jezuïeten die wonen onder bevolkingsgroepen die met mensonwaardige levensvoorwaarden hebben af te rekenen. We stellen de laatste jaren echter vast dat binnen het beleid van de Sociëteit, zeker op Europees niveau, andere (belangrijke) apostolische engagementen méér aandacht en mogelijkheden krijgen dan onze zending onder de armen. Een document van de hand van Brendan Mac Partlin getiteld " Leven met en in solidariteit " werd vanuit die zorg opgesteld.

" Wij verlangen mettertijd de vaste hoop te doen groeien dat er in die toestand (van de vernederde bevolkingsgroepen) een verandering en een keerpunt zou komen. Zolang dit niet gebeurd zullen wij mee blijven aan "de rand" staan. Daar staat immers ook God en daardoor zal de zaak waarvoor wij ons inzetten ook duidelijker uitkomen. Wij verlangen om op deze wijze te groeien in authenticiteit, geloofwaardigheid en in een evangelischer leven. "

We zijn ook getroffen door de verschillende manieren en wegen waarop zoveel tijdgenoten het verlangen naar spiritualiteit en het zoeken naar geloofsverdieping trachten te beantwoorden. Toch stellen we, vanuit ons engagement bij de allerarmsten vast, dat er geen authentieke spiritualiteit, noch theologie, noch een authentieke pastoraal of apostolaat kan tot stand komen, als ons hart en onze mentaliteit niet zijn doordrongen door de ervaring van de "arme en vernederde Heer". Zijn het niet de armen (materiële en geestelijke armen) voor wie we ons inzetten, die ons eigenlijk leren wat dit betekent? Juist omdat zij of hij altijd doorgaat voor iemand die niets meer betekent, en dus nooit de essentiële erkenning ervaart een volwaardige man of vrouw in onze maatschappij te zijn? Is dit ook niet de ervaring van de Heer Jezus zelf geweest ?

Jean Lecuit sj